

Риёзус солиҳийн шарҳи / Риёзус солиҳийн шарҳи / 578-ҳадис

578 - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي سَفَرٍ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؛ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ عَلَى رَاِحِلَةٍ لَهُ، فَجَعَلَ يَصْرِفُ بَصَرَهُ يَمِينًا وَشِمَالًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ كَانَ مَعَهُ فَضْلٌ ظَهَرَ فَلْيَعُدْ بِهِ عَلَى مَنْ لَا ظَهَرَ لَهُ، وَمَنْ كَانَ لَهُ فَضْلٌ مِنْ زَادٍ، فَلْيَعُدْ بِهِ عَلَى مَنْ لَا زَادَ لَهُ»، فَكَرَّرَ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ مَا ذَكَرَ، حَتَّى رَأَيْنَا أَنَّهُ لَا حَقَّ لِأَحَدٍ مِنَّا فِي فَضْلٍ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ [1728].

578. Абу Саид ал-Худрий розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам билан сафарда бўлганимизда бир киши уловида келиб, ўнгу чапга қарай бошлади. Шунда Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам: **«Кимда ортиқча улов бўлса, уни улови йўққа берсин. Кимда ортиқча емак бўлса, уни емаги йўққа берсин»**, дедилар ва молнинг ҳар хил турларини анча зикр қилдилар, ҳатто ҳеч қайсимизнинг ортиқча нарсасида ҳаққи йўқ экан деб ўйлаб қолдик».

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: Бу ҳадисда садақа, сахийлик, ҳамдардлик ва хайр-эҳсон қилишга тарғиб этилмоқда.

Имом Қуртубий «Муфҳам» китобида қуйидагиларни айтдилар:

«Эҳтиёж зарурат даражага чиқиб, очарчилик юзага келса, унда ўша муҳтожларга ортиқча нарсани тарқатиш вожиб даражага кўтарилади. Шунинг учун саҳоба: «Ҳатто ҳеч қайсимизнинг ортиқча нарсасида ҳаққи йўқ экан деб ўйлаб қолдик», деб айтиши бежизга эмас. Яъни эҳтиёждан ташқариси бўлган мол-мулкни очарчилик пайтида йўқсилларга тарқатиш мажбурий бўлиб қолмоқда. Бу ҳукм Қиёматга қадар амалдадир. Шунанга пайтларда ортиқча нарсаларни ушлаб туриш ҳаром бўлиб қолади».

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI